

Лабораторна робота №11. Оформлення сторінок за допомогою CSS

Мета роботи: освоєння практичних навичок використання каскадних таблиць стилів.

Обладнання: ПК, програмне забезпечення, текстовий редактор, методичні вказівки та завдання до лабораторної роботи.

Методичні вказівки

Властивість **font-size**: розмір шрифту

Властивість **font-size** задає розмір шрифту. Розмір шрифту найкраще задавати у відносних одиницях виміру – **em**, **1em** звичайно дорівнює довжині літери М в даному шрифті.

Інші одиниці виміру для завдання розмірів шрифту:

пікселі: 20px

пункти: 15pt

відсотки: 80%

Пікселі і пункти - це абсолютні одиниці виміру, а відсотки - відносні. Також розмір шрифту можна задавати за допомогою ключових слів: **small**, **large** і т.д. Але їх зазвичай не використовують.

Властивість **font-weight**: товщина накреслення

Напівжирний текст можна задавати за допомогою властивості **font-weight**, що має два основних значення:

1. **normal** - звичайне написання;
2. **bold** - напівжирне накреслення.

Насправді ця властивість має багато значень: **bold**, **bolder**, **lighter**, **normal**, **100**, **200**, **300**, **400**, **500**, **600**, **700**, **800**, **900**. Ці значення задають ступінь товщини шрифту, від самого тонкого, до самого товстого. Але більшість браузерів все одно вміють відображати тільки два варіанти товщини: звичайний і напівжирний. Тому інші значення властивості зазвичай не використовують.

Властивість **font-style**: курсив

Накреслення тексту можна задавати за допомогою властивості **font-style**. Її основні значення:

1. **normal** - звичайне написання;
2. **italic** - курсивне зображення.

Ця властивість має й інші значення, але їх майже не використовують.

Властивість font-family: шрифт

Задати сімейство шрифту можна за допомогою властивості **font-family**. Можна задавати конкретну назву шрифту: "Times New Roman". А можна задавати бажаний тип шрифту, наприклад:

serif - шрифт із зарубками;
sans-serif - шрифт без зарубок.

Є й інші типи, але вони використовуються рідше.

Зазвичай, як значення властивості задають список шрифтів, перераховуючи їх через кому. На початку списку розташовують найрідкісніший шрифт, потім схожий, але поширений, а в самому кінці списку - бажаний тип шрифту. Приклад:

```
body {  
  font-family: "PT Sans", "Arial", serif;  
}
```

Браузер проходить за списком зліва направо і використовує перший знайдений в системі шрифт.

Властивість color: колір тексту

Колір тексту задається за допомогою властивості **color**. Значення кольору можна задавати різними способами:

шістнадцятковим кодом, наприклад **#FF9900**.

Ключовим словом: **red**.

У RGB-форматі: **rgb(255, 255, 0)**.

Найчастіше колір задають в шістнадцятковому форматі.

Властивість text-decoration: підкреслення та інші ефекти

Додаткове оформлення тексту можна задати за допомогою властивості **text-decoration**. Її значення:

1. **underline** - підкреслення;
2. **line-through** - закреслення;
3. **overline** - лінія над текстом;
4. **none** - прибирає вище перелічені ефекти.

До тексту можна одночасно застосувати кілька ефектів, якщо перерахувати значення через пропуск.

Декоративне підкреслення

Ви, напевно, вже багато разів бачили красиве пунктирне підкреслення. Його використовують для оформлення посилань та інших динамічних елементів. Технологія наступна:

1. Прибираємо звичайне підкреслення за допомогою `text-decoration`.
2. Задаємо потрібний колір тексту за допомогою `color`.
3. Додаємо декоративне підкреслення за допомогою властивості `border-bottom`.

Також можна при наведенні курсору приховувати таке підкреслення за допомогою псевдокласу: `hover`.

Задаємо регістр символів за допомогою `text-transform`

За допомогою CSS можна керувати навіть регістром символів: робити букви малими або великими. Робиться це за допомогою властивості `text-transform`. Її значення:

1. `lowercase` - усі малі;
2. `uppercase` - всі прописні;
3. `capitalize` - кожне слово починається із прописної;
4. `none` - Скасовує зміну регістру.

Управляємо пробілами: `white-space`

Як Ви вже знаєте, браузер ігнорує множинні пробіли та переноси рядків в HTML-коді. Змінити цю поведінку можна за допомогою тега `<pre>`. Однак, за допомогою CSS управляти пробілами і переносами можна більш гнучко. За це відповідає властивість `white-space`, значення якого:

- `nowrap` - відображає весь текст одним рядком без переносів;
- `pre` - зберігає пробіли та переноси стрічки як у вихідному коді аналогічно тегу `<pre>`;
- `pre-wrap` - працює як значення `pre`, але додає автоматичні переноси, якщо текст не поміщається в контейнер;
- `normal` - режим за замовчуванням.

Горизонтальне вирівнювання тексту: `text-align`

Вирівнювання тексту по горизонталі задається за допомогою властивості `text-align`. Його Ви вже використовували в курсі про таблиці. Значення властивості:

1. `left` - вирівнювання по лівому краю;

2. **right** - по правому краю;
3. **center** - по центру;
4. **justify** - по ширині.

Вертикальне вирівнювання: **vertical-align**

Вирівнюванням тексту по вертикалі можна керувати за допомогою властивості **vertical-align**. Її дія добре помітна в елементах таблиці, в середині текстового рядка «робота» цієї властивості помітна, якщо в ній є фрагменти різного розміру.

У даної властивості багато значень, але найбільш часто використовувані:

1. **top** - вирівнювання по верхньому краю рядка;
2. **middle** - по середині;
3. **bottom** - по нижньому краю;
4. **baseline** - за базовою лінії (значення за замовчуванням).

Верхні і нижні індекси на CSS

За допомогою CSS можна імітувати теги **<sub>** і **<sup>**, які застосовуються для створення нижніх і верхніх індексів. Робиться це так:

1. використовуємо властивість **vertical-align** із значенням **sub** або **super**.
2. трохи зменшуємо розмір шрифту за допомогою **font-size**.

Властивість **line-height**: управляємо висотою рядка

Висотою рядка або, правильніше, міжрядковим інтервалом можна керувати за допомогою властивості **line-height**. Значення цієї властивості можна задавати наступними способами:

1. множителем, наприклад 1.5, 2.
2. у відсотках: 150%.
3. за допомогою будь-яких інших одиниць виміру CSS: 12px, 2em.
4. ключовим словом **normal**, яке задає автоматичний розрахунок висоти рядка.

Переважно міжрядковий інтервал задається або множителем, або у відносних одиницях виміру.

Хід роботи

Створити каскадну таблицю стилів з такими стильовими правилами:

Візуальний елемент	Стильові властивості
Документ	Фон — світлосірий, фоновий малюнок

	– без повторень, розміщений в правому нижньому куті
Текст	Шрифт — Courier Розмір шрифту — 10 пунктів Колір тексту — темносиній Вирівнювання абзаців — вліво Абзацний відступ — 1 см
Заголовки 1-го рівня	Шрифт — Verdana Розмір шрифту — 14 пунктів Колір тексту — чорний Вирівнювання абзаців — вліво Абзацний відступ — 1 см Додаткове оформлення тексту — напівжирний
Заголовки 2-го рівня	Шрифт — Verdana Розмір шрифту — 12 пунктів Колір тексту — світлосиній Вирівнювання абзаців — вліво Абзацний відступ — 1 см Додаткове оформлення тексту — напівжирний нахилений
Посилання	Додаткове оформлення — без підкреслення напівжирний Фон — прозорий. При наведенні курсора миші – зміна кольору посилання, гарнітури та розміру шрифту
Таблиці	Фон — прозорий Рамка — шрихова 3 пт Шрифт — Courier Розмір шрифту — 90% Оформлення першого рядку — вирівнювання по центру, шрифт напівжирний Оформлення інших рядків — вирівнювання по центру, шрифт нормальний

Розробити дизайн статичного сайта - запропонувати певний стиль та схему сайта, кольорову схему.

1. Вибрати варіант виконання веб-сайта або запропонувати свій.

1. Сайт компанії, що продає одяг;
2. Сайт компанії, що продає книги;

3. Сайт компанії, що продає автомобілі;
4. Сайт компанії, що продає шкільне приладдя;
5. Сайт компанії, що продає мобільні телефони;
6. Сайт компанії, що продає кондитерські вироби;
7. Сайт компанії, що продає комп'ютерне обладнання;
8. Сайт компанії, що продає меблі;
9. Сайт компанії, що продає квіти;
10. Сайт компанії, що продає картини;
11. Сайт компанії, що займається туризмом;
12. Сайт компанії, що займається прокатом кінофільмів;
13. Сайт компанії, що займається доставкою піци;
14. Сайт компанії, що займається проведенням комп'ютерних курсів;
15. Сайт компанії, що надає косметологічні послуги.

У звіт додати html-код створеного файлу.